

Simon Smith
Prif Swyddog Tân
Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
Ffordd Salesbury
Llanelwy

29 Tachwedd 2010

Annwyl Simon

Llythyr Archwilio Blynyddol i Aelodau Awdurdod Tân Gogledd Cymru

Mae'r Mesur Llywodraeth Leol 2009 wedi darparu'r cyfle i Swyddfa Archwilio Cymru ailfeddwl sut mae'n adrodd ei ganfyddiadau o'r gwaith archwilio cyllid a pherfformiad a wneir i'r cyrff llywodraeth leol. Byddwch yn ymwybodol y bydd yr Archwiliwr Cyffredinol Cymru yn cyhoeddi Adroddiad Gwella Blynyddol i bob awdurdod lleol dros y misoedd nesaf. Bydd llawer o'r materion a drafodwyd yn y Llythyr Archwilio Blynyddol yn y gorffennol nawr yn cael eu cynnwys yn yr Adroddiad Gwella Blynyddol. Felly, rwyf wedi manteisio ar y cyfle i grynhoi'r prif negeseuon a godir o gyfrifoldebau statudol yr Archwiliwr (y cyfrifon, casgliad gwerth am arian ac archwiliad y cynllun gwella) yn y llythyr byr hwn sy'n ffurfio'r Llythyr Archwilio Blynyddol. Mae'r llythyr wedi'i gynllunio i fod yn ddogfen arunig, ond fe'i cyflwynir i'r Awdurdod a'r cyhoedd fel rhan o'r Adroddiad Gwella Blynyddol ac felly'n cyflawni fy nyletswyddau yn unol â'r Cod Ymarfer Archwilio.

Cydymffurfiodd Awdurdod Tân Gogledd Cymru gyda'r gofynion adrodd ar welliant cyllid a pherfformiad ond mae'n wynebu pwysedd cyllid sylweddol yn y dyfodol agos

- 1 Mae'n gyfrifoldeb ar yr Awdurdod i:
 - osod systemau rheoli mewnol er mwyn sicrhau fod trafodion yn gyfreithlon ac yn cael eu rheoleiddio ac i sicrhau fod eu hasedau yn ddiogel;
 - gynnal a chadw cofnodion cyfrifo priodol;
 - baratoi Datganiad o Gyfrifon yn unol â'r gofynion priodol;
 - sefydlu ac adolygu trefniadau addas i ddiogelu economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn y modd defnyddir ei adnoddau; a
 - chyhoeddi ei Gynllun Gwella erbyn 31 Hydref.
- 2 Yn unol â'r Cod Ymarfer Archwilio a gyhoeddir gan yr Archwilio Cyffredinol (Y Cod) mae'n ofynnol i mi:
 - ddarparu barn archwilio am y datganiadau cyfrifeg;
 - adolygu trefniadau'r Awdurdod i ddiogelu economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn y modd defnyddir ei adnoddau;
 - ystyried a yw'r Cynllun Gwella wedi ei baratoi a'i gyhoeddi yn unol â'r gofynion statudol; a
 - darparu tystysgrif yn cadarnhau fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o'r cyfrifon.
- 3 Ar 29 Medi 2010, cyhoeddais farn archwilio ddiamod ar y datganiadau cyfrifeg, yn cadarnhau eu bod yn cyflwyno golwg teg a chywir o drafodion cyfrifon yr Awdurdod a'r Gronfa Bensiwn. Mae fy adroddiad wedi'i gynnwys yn y Datganiad o Gyfrifon.
- 4 Nodwyd y meysydd canlynol yn ystod yr archwiliad cyfrifon:
 - mae'r prosesau paratoi datganiadau cyfrifon wedi parhau i wella, ac o ganlyniad ceir datganiadau drafft o ansawdd da, wedi'u hategu gan bapurau gweithio cynhwysfawr;
 - cynnydd da wedi'i wneud hyd yn hyn ar gyfer paratoi a gweithredu'r System Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS) yn 2010-11 a dylai'r Awdurdod anelu at gynhyrchu set ddrafft o gyfrifon IFRS gan gynnwys cymariaethau cyn gynted ag y bo modd; a
 - paratowyd y Cyfrifon Llywodraeth Gyfan yn effeithiol ac yn unol ag amserlen y Cynulliad.
- 5 Mae fy adolygiad o drefniadau'r Awdurdod i ddiogelu economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd wedi ei seilio ar waith archwilio a wnaed ar y cyfrifon yn ogystal ag ymddiried

yn y gwaith a gwblhawyd fel rhan o'r Mesur Llywodraeth Leol. Bydd y prif ganfyddiadau o'r gwaith hwn yn cael eu cynnwys yn yr Adroddiad Gwella Blynyddol. Yn ychwanegol at hyn, dof a'r mater canlynol i'ch sylw:

- mae trefniadau rheoli cyllidebau effeithiol eisoes ar waith a chynllunio ariannol canoldymor wrthi'n cael ei ddatblygu, ond mae'r Awdurdod yn wynebu pwysedd ariannol sylweddol yn y dyfodol. Cyfeirir at hyn ymhellach yn yr Adroddiad Gwella Blynyddol.
- 6 Mae Cynllun Gwella 2010-11 yr Awdurdod yn cwrdd â'r holl ofynion statudol gydag eithriad, er bod y Cynllun Gwella wedi'i gwblhau erbyn 31 Hydref 2010, ni chyhoeddwyd y ddogfen tan 1 Tachwedd 2010. Mae'r adroddiad yn darparu golwg cytbwys o'r perfformiad yn 2009-2010.
 - 7 Darperais dystysgrif yn cadarnhau fod archwiliad o'r cyfrifon wedi'i gwblhau ar 29 Medi 2010.
 - 8 Roedd y ffi ar gyfer archwiliad ariannol yn unol â'r hyn a nodwyd yn y Strategaeth Archwiliad Ariannol.

Yn gywir

Virginia Stevens
KPMG LLP

cc Dawn Docx, Dirprwy Brif Swyddog Tân